

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з наукової роботи
Наталія ВІННІКОВА
«01» вересня 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ**

для аспірантів

спеціальності 017 Фізична культура і спорт
рівня вищої освіти: третього (освітньо-наукового)
освітньо-наукової програми «Фізична культура і спорт»

Київ – 2022

Розробник:

Ясько Л.В., кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Факультету здоров'я, фізичного виховання та спорту Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Ляхова І.М, Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Факультету здоров'я, фізичного виховання та спорту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

Протокол від 30.08 2022 р. № 3

Завідувач кафедри (Олена ЯРМОЛЮК)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Фізична культура і спорт»

« 30 » 08 2022 р.

Гарант освітньо-наукової програми (Руслана СУШКО)

Робочу програму перевірено

31.08 2022 р.

Завідувач аспірантури, докторантури (Олена ТРИГУБ)
(підпис)

Проланговано :

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	5/150	
Курс	3	3
Семестр	5	5
Кількість модулів	5	5
Обсяг кредитів	5	5
Обсяг годин, в тому числі:	150	150
Аудиторні	40	20
Модульний контроль	10	-
Самостійна робота	100	130
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни забезпечити сучасну освітньо-наукову підготовку дослідників у галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт із глибоким науковим, аналітичним, дослідницьким, організаторським потенціалом задля здійснення наукових проектів та успішної професійної самореалізації відповідно до місії Київського університету імені Бориса Грінченка – «Служити людині, громаді, суспільству», що передбачає успішну реалізацію теми наукового дослідження, стимулює вироблення нових інноваційних ідей та проектів на підставі знань прикладних аспектів адаптивного фізичного виховання.

Завдання дисципліни:

1. Опанувати здатність до організації різних форм адаптивного фізичного виховання, розробки змісту занять з адаптивного фізичного виховання, ефективного використання засобів та методів адаптивного фізичного виховання, враховуючи нозологічні особливості осіб з інвалідністю.
2. Моделювати і контролювати процес фізичної підготовленості осіб з обмеженими можливостями, враховуючи морфо-функціональні порушення організму, що пов'язані з наявними вадами.

3. Результати навчання за дисципліною

1. Здобувач здатен організувати різні форми адаптивного фізичного виховання, розробляти зміст занять з адаптивного фізичного виховання, ефективно використовувати засоби та методи адаптивного фізичного виховання, враховуючи нозологічні особливості осіб з інвалідністю.

2. Здобувач здатен моделювати і контролювати процес фізичної підготовленості осіб з обмеженими можливостями, враховуючи морфо-функціональні порушення організму, що пов'язані з наявними вадами та використовувати знання прикладних аспектів адаптивного фізичного виховання в процесі побудови алгоритму наукового дослідження та вирішення науково-дослідних завдань у сфері фізичної культури і спорту.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінари	Практич	
Змістовий модуль I «Історичні та сучасні аспекти розвитку адаптивного фізичного виховання»					
Тема 1. Історичні аспекти розвитку адаптивного фізичного виховання. Адаптивне фізичне виховання як соціальне явище	2	2			
Тема 2. Характеристика сучасної державної системи реабілітації людей з обмеженими можливостями в Україні	12		2		10
Тема 3. Зародження та розвиток Паралімпійського та Дефлімпійського руху	14	2	2		10
Модульний контроль 1	2				
Разом за змістовий модуль	30	4	4		20
Змістовий модуль II «Організаційні аспекти проведення занять у адаптивному фізичному вихованні»					
Тема 4. Теорія адаптивного фізичного виховання	2	2			
Тема 5. Функції викладача та вимоги до його професійної діяльності в адаптивному фізичному вихованні	2		2		
Тема 6. Форми адаптивного фізичного виховання. Реалізація принципів та методів адаптивного фізичного виховання при роботі з особами з обмеженими можливостями	2		2		
Тема 7. Засоби адаптивного фізичного виховання та особливості їх використання відповідно до завдань навчального процесу.	12		2		10
Тема 8. Особливості лікарсько - педагогічного контролю в адаптивному фізичному вихованні	2		2		
Тема 9. Методи контролю ефективності навчального процесу в адаптивному фізичному вихованні	12		2		10
Модульний контроль 2	2				
Разом за змістовий модуль	34	2	10		20
Змістовий модуль III «Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання при вадах слуху та зору»					
Тема 10. Фізичне виховання глухих	2	2			

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінари	Практич	
Тема 11. Методика фізичного виховання осіб з вадами слуху	12		2		10
Тема 12. Фізичне виховання осіб з вадами зору	2	2			
Тема 13. Методика фізичного виховання осіб з вадами зору	12		2		10
Модульний контроль 3	2				
Разом за змістовий модуль	30	4	4		20
Змістовий модуль IV «Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання при вадах опорно-рухового апарату»					
Тема 14. Характеристика видів і причин виникнення дитячого церебрального паралічу (ДЦП), порушень опорно-рухового апарату, уражень спинного мозку	2	2			
Тема 15. Характеристика анатомо-фізіологічних порушень, які виникають в організмі людини при ДЦП, порушеннях опорно-рухового апарату, ураженнях спинного мозку	12	2			10
Тема 16. Особливості АФВ при порушеннях опорно-рухового апарату (станах після ампутації, ураженнях спинного мозку, ДЦП)	12		2		10
Модульний контроль 4	2				
Разом за змістовий модуль	28	4	2		20
Змістовий модуль V «Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання при відхиленнях розумового розвитку»					
Тема 17. Характеристика видів і причин виникнення розумових відхилень. Особливості АДФ	2	2			
Тема 18. Зміст практичної роботи викладача	12		2		10
Тема 19. Модифікована класифікація рухливих ігор та комплекси вправ для дітей з вадами розумового розвитку	12		2		10
Модульний контроль 5	2				
Разом за змістовий модуль	28	2	4		20
УСЬОГО	150	16	24		100

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінари	Практич	
Змістовий модуль I «Історичні та сучасні аспекти розвитку адаптивного фізичного виховання»					
Тема 1. Історичні аспекти розвитку адаптивного фізичного виховання. Адаптивне фізичне виховання як соціальне явище	2	2			
Тема 2. Характеристика сучасної державної системи реабілітації людей з обмеженими можливостями в Україні	9				9
Тема 3. Зародження та розвиток Паралімпійського та Дефлімпійського руху	2		2		
Разом за змістовий модуль	13	2	2		9
Змістовий модуль II «Організаційні аспекти проведення занять у адаптивному фізичному вихованні»					
Тема 4. Теорія адаптивного фізичного виховання	2	2			
Тема 5. Функції викладача та вимоги до його професійної діяльності в адаптивному фізичному вихованні	9				9
Тема 6. Форми адаптивного фізичного виховання. Реалізація принципів та методів адаптивного фізичного виховання при роботі з особами з обмеженими можливостями	9				9
Тема 7. Засоби адаптивного фізичного виховання та особливості їх використання відповідно до завдань навчального процесу.	2		2		
Тема 8. Особливості лікарсько - педагогічного контролю в адаптивному фізичному вихованні	9				9
Тема 9. Методи контролю ефективності навчального процесу в адаптивному фізичному вихованні	9				9
Разом за змістовий модуль	40	2	2		36
Змістовий модуль III «Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання при вадах слуху та зору»					
Тема 10. Фізичне виховання глухих	2		2		
Тема 11. Характеристика анатомо-фізіологічних порушень, які виникають в організмі людини при ушкодженнях органа слуху	9				9
Тема 12. Методика фізичного виховання осіб з вадами	10				10

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінари	Практич	
слуху					
Тема 13. Фізичне виховання осіб з вадами зору	2		2		
Тема 14. Завдання та засоби АФВ при сліпоті та порушеннях зорового сприйняття	9				9
Тема 15. Методика фізичного виховання осіб з вадами зору	10				10
Разом за змістовий модуль	42		4		38
Змістовий модуль IV «Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання при вадах опорно-рухового апарату»					
Тема 16. Характеристика видів і причин виникнення дитячого церебрального паралічу (ДЦП), порушень опорно-рухового апарату, уражень спинного мозку	2		2		
Тема 17. Характеристика анатомо-фізіологічних порушень, які виникають в організмі людини при ДЦП, порушеннях опорно-рухового апарату, ураженнях спинного мозку	10				10
Тема 18. Особливості АФВ при порушеннях опорно-рухового апарату (станах після ампутації)	9				9
Тема 19. Особливості АФВ при ураженнях спинного мозку	9				9
Тема 20. Особливості АФВ при ДЦП	2		2		
Разом за змістовий модуль	32		4		28
Змістовий модуль V «Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання при відхиленнях розумового розвитку»					
Тема 21. Характеристика видів і причин виникнення розумових відхилень. Особливості АДФ	2		2		
Тема 22. Розумові відхилення. Класифікація розумової відсталості	9				9
Тема 23. Модифікована класифікація рухливих ігор та комплекси вправ для дітей з вадами розумового розвитку	10				10
Тема 24. Специфічні особливості АФВ розумово відсталих осіб	2		2		
Разом за змістовий модуль	23		4		19
УСЬОГО	150	4	16		130

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I «ІСТОРИЧНІ ТА СУЧАСНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»

Лекція 1. Історичні аспекти розвитку адаптивного фізичного виховання. Адаптивне фізичне виховання як соціальне явище.

Основні питання / ключові слова: адаптивне фізичне виховання (АФВ), роль християнства в історії розвитку АФВ, вплив Першої світової війни на ставлення спільноти до проблеми інвалідності, розвиток АФВ у дореволюційний період, корекційна підготовка розвитку дефектології, мета і завдання АФВ.

Література основна: 1, 2, 3

Література додаткова: 1, 3, 6

Семінарське заняття 1. Характеристика сучасної державної системи реабілітації людей з обмеженими можливостями в Україні.

Основні питання / ключові слова: принципи державної системи реабілітації людей з обмеженими можливостями, єдина державна система корекційної підготовки, вікові принципи системи корекційної підготовки, нозологічні принципи системи корекційної підготовки, проблеми фізичної культури і спорту інвалідів.

Література основна: 2, 3

Література додаткова: 2, 3, 6

Лекція 2. Зародження та розвиток Паралімпійського та Дефлімпійського руху

Основні питання / ключові слова: становлення та розвиток фізичної культури і спорту інвалідів, спортивний рух людей із вадами слуху, зародження Паралімпійських ігор, Спеціальні Олімпіади.

Література основна: 2, 3

Література додаткова: 6, 7

Семінарське заняття 2. Зародження та розвиток Паралімпійського та Дефлімпійського руху.

Основні питання / ключові слова: становлення та розвиток фізичної культури і спорту інвалідів, зародження спорту на візках, історія та етапи розвитку Паралімпійських ігор, роль Л.Гутмана в Паралімпійському русі, соціальне значення Паралімпійських ігор. Історія та етапи розвитку Дефлімпійських ігор, роль Е. Рубен-Алке в Дефлімпійському русі, соціальне значення Дефлімпійських ігор.

Література основна: 2, 3

Література додаткова: 6, 7

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II «ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ У АДАПТИВНОМУ ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ»

Лекція 3. Теорія адаптивного фізичного виховання.

Основні питання / ключові слова: етапи процесу навчання в АФВ, шляхи підвищення інтересу до занять, шляхи підвищення інтересу до виконання фізичних вправ, сприйняття, створення уявлень.

Література основна: 1, 2, 3

Література додаткова: 1, 4, 6

Семінарське заняття 3. Функції викладача та вимоги до його професійної діяльності в адаптивному фізичному вихованні.

Основні питання / ключові слова: завдання викладача АФВ, алгоритм роботи викладача (тренера), вимоги до професійної діяльності, робота з волонтерами.

Література основна: 2, 3

Література додаткова: 6

Семінарське заняття 4. Форми адаптивного фізичного виховання. Реалізація принципів та методів адаптивного фізичного виховання при роботі з особами з обмеженими можливостями.

Основні питання / ключові слова: форми АФВ, особливості реалізації принципів АФВ: свідомості й активності, доступності, індивідуалізації, наочності, послідовності, диференційно-інтегральних оптимумів, систематичності, чергування або розсіяного м'язового навантаження, міцності.

Література основна: 1, 2, 3

Література додаткова: 1, 4, 5, 6

Семінарське заняття 5. Засоби адаптивного фізичного виховання та особливості їх використання відповідно до завдань навчального процесу.

Основні питання / ключові слова: рекомендації і протипоказання до використання засобів АФВ відповідно до завдань навчального процесу, засоби розвитку рухових функцій, танці, рухливі ігри, загартовування.

Література основна: 1, 2, 3

Література додаткова: 1, 4, 5, 6

Семінарське заняття 6. Особливості лікарсько - педагогічного контролю в адаптивному фізичному вихованні.

Основні питання / ключові слова: технологія вибору засобів фізичного виховання і видів спорту з урахуванням функціональних порушень, фізіологічний контроль рухових якостей, особливості поточного та оперативного контролю.

Література основна: 2

Література додаткова: 6

Семінарське заняття 7. Методи контролю ефективності навчального процесу в адаптивному фізичному вихованні.

Основні питання / ключові слова: тестування мотивації учня, тестування сприйняття, оцінювання рухових можливостей, методи оцінювання фізичних даних.

Література основна: 1, 2

Література додаткова: 1, 4, 6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III «ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПРИ ВАДАХ СЛУХУ ТА ЗОРУ»

Лекція 4. Фізичне виховання глухих.

Основні питання / ключові слова: глухота, туговухість; порушення організму при ушкодженнях слуху, прояви порушення рухової активності при ураженнях слуху, специфічні завдання фізичного виховання глухих, робота викладача залежно від рівня ураження органа слуху, особливості методики фізичного виховання глухих.

Література основна: 1, 2

Література додаткова: 1, 3, 6

Семінарське заняття 8. Методика фізичного виховання осіб з вадами слуху.

Основні питання / ключові слова: засоби АФВ при вадах слуху, особливості методики фізичного виховання глухих, тестування при глухоті.

Література основна: 1, 2

Література додаткова: 1, 3, 6

Лекція 5. Фізичне виховання осіб з вадами зору.

Основні питання / ключові слова: сліпота, види порушень зорового сприйняття; порушення організму при вадах зору, мета та завдання ФВ людей з вадами зору, засоби та методи ФВ людей з вадами зору.

Література основна: 1, 2

Література додаткова: 1, 3, 6

Семінарське заняття 9. Методика фізичного виховання осіб з вадами зору.

Основні питання / ключові слова: алгоритм дії викладача при роботі з особами з вадами зору, допуск до занять та формування груп для занять АФВ, методика розвитку фізичних якостей та функціональних можливостей при вадах зору.

Література основна: 1, 2

Література додаткова: 1, 3, 6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІV «ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПРИ ВАДАХ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ»

Лекція 6. Характеристика видів і причин виникнення дитячого церебрального паралічу (ДЦП), порушень опорно-рухового апарату, уражень спинного мозку.

Основні питання / ключові слова: дитячий церебральний параліч, причини виникнення, класифікації патології, порушення організму; порушення опорно-рухового апарату: стан після ампутації, порушення функцій організму; рівні ураження спинного мозку, порушення функцій.

Література основна: 1, 2

Література додаткова: 1, 3, 6

Лекція 7. Характеристика анатоμο-фізіологічних порушень, які виникають в організмі людини при ДЦП, порушеннях опорно-рухового апарату, ураженнях спинного мозку.

Основні питання / ключові слова: порушення функцій та рухових спроможностей при ДЦП, порушення функцій та рухових спроможностей при ампутаціях, порушення функцій та рухових спроможностей при різних рівнях ураження спинного мозку.

Література основна: 1, 2

Література додаткова: 1, 3, 6

Семінарське заняття 10. Особливості АФВ при порушеннях опорно-рухового апарату (станах після ампутації, ураженнях спинного мозку, ДЦП).

Основні питання / ключові слова: мета, загальні та специфічні завдання АФВ після ампутації; засоби АФВ, методика фізичного виховання.

Література основна: 1, 2

Література додаткова: 1, 3, 6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V «ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПРИ ВІДХИЛЕННЯХ РОЗУМОВОГО РОЗВИТКУ»

Лекція 8. Характеристика видів і причин виникнення розумових відхилень. Особливості АФВ.

Основні питання / ключові слова: поняття «розумова відсталість», терміни та дефініції в трактуванні «олігофренії», класифікації розумової відсталості; завдання та особливості АФВ при розумовій відсталості.

Література основна: 1, 2

Література додаткова: 1, 3, 6

Семінарське заняття 11. Зміст практичної роботи викладача.

Основні питання / ключові слова: алгоритм дій викладача при фізичному вихованні дітей з розумовими відхиленнями, вимоги до викладача, підготовка викладача до проведення занять.

Література основна: 1, 2

Література додаткова: 1, 3, 6

Семінарське заняття 12. Модифікована класифікація рухливих ігор та комплекси вправ для дітей з вадами розумового розвитку.

Основні питання / ключові слова: специфіка використання ігрового методу у АФВ дітей з розумовими відхиленнями, класифікація ігор, ігри з фізичним навантаженням різної спрямованості.

Література основна: 1, 2

Література додаткова: 1, 3, 6

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (денна форма)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів	ЗМ1		ЗМ 2		ЗМ 3		ЗМ 4		ЗМ 5	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
Відвідування лекцій	1	2	2	1	1	2	2	2	2	1	1
Відвідування семінарських	1	2	2	5	5	2	2	1	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	5	50	2	20	1	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			59		91		59		48		58
Всього	$59+91+59+48+58=315$										
Розрахунок коефіцієнта	$315/100 = 31,5$										

Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (заочна форма)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів	ЗМ1		ЗМ 2		ЗМ 3		ЗМ 4		ЗМ 5	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	-
Відвідування семінарських	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	2	20	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	4	20	4	20	3	15	2	10
Разом			17		32		42		37		32
Всього	$17+32+42+37+32=160$										
Розрахунок коефіцієнта	$160/100 = 1,6$										

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Завдання для самостійної роботи подаються письмово. Кожна робота оцінюється від 1-5 балів.

Тематика завдань для самостійної роботи:

1. Характеристика сучасної державної системи реабілітації людей з обмеженими можливостями в Україні.
2. Зародження та розвиток Паралімпійського руху.
3. Зародження та розвиток Дефлімпійського руху.
4. Теорія адаптивного фізичного виховання.
5. Функції викладача та вимоги до його професійної діяльності в адаптивному фізичному вихованні.
6. Форми адаптивного фізичного виховання. Реалізація принципів та методів адаптивного фізичного виховання.
7. Засоби адаптивного фізичного виховання та особливості їх використання відповідно до завдань навчального процесу.
8. Особливості лікарсько - педагогічного контролю в адаптивному фізичному вихованні.
9. Методи контролю ефективності навчального процесу в адаптивному фізичному вихованні.
10. Характеристика анатомо-фізіологічних порушень, які виникають в організмі людини при ушкодженнях органа слуху.
11. Методика фізичного виховання осіб з вадами слуху.
12. Фізичне виховання осіб з вадами зору.
13. Завдання та засоби АФВ при сліпоті та порушеннях зорового сприйняття.
14. Характеристика видів і причин виникнення дитячого церебрального паралічу (ДЦП), порушень опорно-рухового апарату, уражень спинного мозку.
15. Характеристика анатомо-фізіологічних порушень, які виникають в організмі людини при ДЦП, порушеннях опорно-рухового апарату, ураженнях спинного мозку.
16. Особливості АФВ при порушеннях опорно-рухового апарату (станах після ампутації).
17. Особливості АФВ при ураженнях спинного мозку.
18. Особливості АФВ при ДЦП.
19. Розумові відхилення. Класифікація розумової відсталості.
20. Модифікована класифікація рухливих ігор та комплекси вправ для дітей з вадами розумового розвитку.
21. Специфічні особливості АФВ розумово відсталих осіб.

6.3. Критерії оцінювання самостійної роботи

Кількість балів	Оцінка
-----------------	--------

5	<i>завдання виконано в повному обсязі, представлений матеріал відповідає вимогам за змістом та оформленням</i>
4	<i>завдання виконано в повному обсязі, представлений матеріал відповідає вимогам за змістом та оформленням, але виконане завдання містить неточності, які не впливають на зміст виконаної роботи</i>
3	<i>представлений матеріал недостатньо відповідає вимогам за змістом та оформленням, виконане завдання містить неточності, які частково впливають на якість виконаної роботи</i>
2	<i>існують неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність виконаної роботи</i>
1	<i>допущені фактичні помилки, що суттєво впливають на зміст роботи</i>

6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи з урахуванням уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень аспірантів. Критерії оцінювання модульного контролю наведено у таблиці.

Кількість балів	Критерії оцінювання
23-25 балів	Аспірант проявив глибокі систематичні знання даної теми, навів приклади, на переважну більшість питань дав правильну відповідь, допущені помилки є незначними.
19-22	Аспірант визначає структуру відповіді, але допускає незначні помилки, що незначно впливають на загальний результат відповіді.
15-18	Аспірант орієнтується в питанні, проте не чітко формує структуру відповіді, допускає помилки, що порушують правильність відповіді.
10-14	Відповідь поверхнева, не змістовна.
7-9	Відповідь на примітивному рівні.
1-6	Аспірант не орієнтується в зазначеному питанні.

6.5. Форми проведення підсумкового контролю.

Підсумковий контроль проводиться у 5 семестрі у формі заліку за результатами поточної успішності (проміжного контролю) з усіх змістових модулів дисципліни «Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання».

6.6. Оцінювання освітніх досягнень аспірантів

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100

<i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	82-89
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	75-81
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	69-74
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	60-68
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	35-59
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-34

7. Навчально-методична картка дисципліни для денної форми навчання

Разом 150 год.: лекції - 16 год., семінарські заняття - 24 год., модульний контроль 10 год., самостійна робота - 100 год.

Модулі	ЗМ 1. Історичні та сучасні аспекти розвитку адаптивного фізичного виховання (59 балів)				
Лекції, №	1		2		
Теми лекцій	Історичні аспекти розвитку адаптивного фізичного виховання. Адаптивне фізичне виховання як соціальне явище		Зародження та розвиток Паралімпійського та Дефлімпійського руху		
Лекції, відвід. (бали)	1		1		
Семінарські заняття, №	1		2		
Теми семінарських занять	Характеристика сучасної державної системи реабілітації людей з обмеженими можливостями в Україні		Зародження та розвиток Паралімпійського та Дефлімпійського руху		
Робота на сем. зан.+відвід. (бали)	10+1		10+1		
Самост. роб. (бали)	2×5 балів=10 балів				
Модульн. контроль 1	25 балів				
Модулі	ЗМ 2. Організаційні аспекти проведення занять у адаптивному фізичному вихованні (91 бал)				
Лекції, №	3				
Теми лекцій	Теорія адаптивного фізичного виховання				
Лекції, відвід. (бали)	1				
Семінарські заняття, №	3	4	5	6	7
Теми семінарських занять	Функції викладача та вимоги до його професійної діяльності в адаптивному фізичному вихованні	Форми адаптивного фізичного виховання. Реалізація принципів та методів адаптивного фізичного виховання при роботі з особами з обмеженими можливостями	Засоби адаптивного фізичного виховання та особливості їх використання відповідно до завдань навчального процесу	Особливості лікарсько - педагогічного контролю в адаптивному фізичному вихованні	Особливості лікарсько - педагогічного контролю в адаптивному фізичному вихованні
Робота на сем. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	2×5 балів=10 балів				
Модульн. контроль 1	25 балів				

Модулі	ЗМ 3. Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання при вадах слуху та зору (59 балів)	
Лекції, №	4	5
Теми лекцій	Фізичне виховання глухих	Фізичне виховання осіб з вадами зору
Лекції, відвід. (бали)	1	1
Семінарські заняття, №	8	9
Теми семінарських занять	Методика фізичного виховання осіб з вадами слуху	Методика фізичного виховання осіб з вадами зору
Робота на сем. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	2×5 балів=10 балів	
Модульн. контроль 1	25 балів	
Модулі	ЗМ 4. Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання при вадах опорно-рухового апарату (48 балів)	
Лекції, №	6	7
Теми лекцій	Характеристика видів і причин виникнення дитячого церебрального паралічу (ДЦП), порушень опорно-рухового апарату, уражень спинного мозку	Характеристика анатомо-фізіологічних порушень, які виникають в організмі людини при ДЦП, порушеннях опорно-рухового апарату, ураженнях спинного мозку
Лекції, відвід. (бали)	1	1
Семінарські заняття, №	10	
Теми семінарських занять	Особливості АФВ при порушеннях опорно-рухового апарату (станах після ампутації, ураженнях спинного мозку, ДЦП)	
Робота на сем. зан.+відвід. (бали)	10+1	
Самост. роб. (бали)	2×5 балів=10 балів	
Модульн. контроль 1	25 балів	

Модулі	ЗМ 5. Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання при відхиленнях розумового розвитку (58 балів)	
Лекції, №	8	
Теми лекцій	Характеристика видів і причин виникнення розумових відхилень. Особливості АДФ	
Лекції, відвід. (бали)	1	
Семінарські заняття, №	11	12
Теми семінарських занять	Зміст практичної роботи викладача	Модифікована класифікація рухливих ігор та комплекси вправ для дітей з вадами розумового розвитку
Робота на сем. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	2×5 балів=10 балів	
Модульн. контроль 1	25 балів	

Навчально-методична картка дисципліни для заочної форми навчання

Разом 150 год.: лекції - 4 год., семінарські заняття - 16 год., самостійна робота - 130 год.

Модулі	ЗМ 1. Історичні та сучасні аспекти розвитку адаптивного фізичного виховання (17 балів)	
Лекції, №	1	
Теми лекцій	Історичні аспекти розвитку адаптивного фізичного виховання. Адаптивне фізичне виховання як соціальне явище	
Лекції, відвід. (бали)	1	
Семінарські заняття, №	1	
Теми семінарських занять	Зародження та розвиток Паралімпійського та Дефлімпійського руху	
Робота на сем. зан.+відвід. (бали)	10+1	
Самост. роб. (бали)	1×5 балів=5 балів	

Модулі	ЗМ 2. Організаційні аспекти проведення занять у адаптивному фізичному вихованні (32 бали)	
Лекції, №	2	
Теми лекцій	Теорія адаптивного фізичного виховання	
Лекції, відвід. (бали)	1	
Семінарські заняття, №	2	
Теми семінарських занять	Засоби адаптивного фізичного виховання та особливості їх використання відповідно до завдань навчального процесу	
Робота на сем. зан.+відвід. (бали)	10+1	
Самост. роб. (бали)	4×5 балів=20 балів	
Модулі	ЗМ 3. Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання при вадах слуху та зору (42 бали)	
Семінарські заняття, №	3	4
Теми семінарських занять	Фізичне виховання глухих	Фізичне виховання осіб з вадами зору
Робота на сем. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	4×5 балів=20 балів	
Модулі	ЗМ 4. Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання при вадах опорно-рухового апарату (37 балів)	
Семінарські заняття, №	5	6
Теми семінарських занять	Характеристика видів і причин виникнення дитячого церебрального паралічу (ДЦП), порушень опорно-рухового апарату, уражень спинного мозку	Особливості АФВ при ДЦП
Робота на сем. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	3×5 балів=15 балів	
Модулі	ЗМ 5. Прикладні аспекти адаптивного фізичного виховання при відхиленнях розумового розвитку (32 бали)	
Семінарські заняття, №	7	8
Теми семінарських занять	Характеристика видів і причин виникнення розумових відхилень. Особливості АДФ	Специфічні особливості АФВ розумово відсталих осіб
Робота на сем. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	2×5 балів=10 балів	

7. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Адаптивна фізична культура: навч.-метод. посіб. для студентів факультетів фізичного виховання. Укл. Марія Миколаївна Трояновська; Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2018. 104 с.
2. Адаптивне фізичне виховання : навчально-методичний посібник. Ред. Н.О.Борецька. Миколаїв, МНУ ім. В.О.Сухомлинського, 2019.216 с.
3. Арефьев В.Г. Основы теории та методики физического воспитания: учебник. Ред. В.Г.Арефьев -2-ге вид. перероб. і доп. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2020. 378 с.

Додаткові:

1. Адаптивне фізичне виховання : навч. посібник. Уклад.: Осадченко Т. М., Семенов А.А., Ткаченко В.Т. Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. 210 с.
2. Козаченко Л. А., Костирко А. Г. Організація фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю на регіональному рівні в умовах сьогодення. Modern Economics. 2021. № 28(2021). С. 40-46. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V28\(2021\)-06](https://doi.org/10.31521/modecon.V28(2021)-06).
3. Когут І. О. Соціально-гуманістичні засади розвитку адаптивної фізичної культури в Україні (на матеріалі адаптивного спорту) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Київ, 2016. 46 с.
4. Рижкова М.В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни Адаптивне фізичне виховання (для спеціальності Фізична реабілітація). З.: ЗНТУ, 2017. 20 с.
5. Ричок Т.М. Сучасні оздоровчі технології, які використовуються в процесі адаптивного фізичного виховання школярів. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. 2017. Випуск 3 (84) 2017. С.85-91
6. Теорія і методика фізичного виховання: підручник для студентів ВНЗ ФВіС / ред. Т.Ю. Круцевич., 2-е вид., переробл. та доп. К.: НУФВСУ, «Олімпійська літ-ра», 2017. Т. 2. 447 с. 85-91
7. Національний комітет спорту інвалідів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.paralympic.org.ua